

Warszawa, 28 lipca 2022 r.

PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI
dr inż. Rafał Gawin

DRR.WRE.744.16.2022.MZS

DECYZJA

Na podstawie art. 15 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz. Urz. UE z 14 czerwca 2019 r., L 158, s. 54, dalej jako: „rozporządzenie 2019/943”), art. 23 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 poz. 1385, dalej jako: „PE”) oraz 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 735, ze zm., dalej jako: „KPA”) w zw. z art. 30 ust. 1 PE, po rozpatrzeniu wniosku

Polskich Sieci Elektroenergetycznych Spółki Akcyjnej
z siedzibą w Konstancinie-Jeziornie,
ul. Warszawska 165, 05-520 Konstancin-Jeziorna,

załączonego do pisma z dnia 6 czerwca 2022 r., znak: DO-PB-WMA.0200.4.2022.1, (dalej jako: wniosek), uzupełnionego pismem z dnia 4 lipca 2022 r., znak: DO-PB-WMA.0200.11.2022.1, z dnia 19 lipca 2022 r., znak: DO-PB-WMA-0200.12.2022.1, 1 oraz z dnia 27 lipca 2022 r. i 28 lipca 2022r. (brak sygnatury), o zatwierdzenie wkładu PSE S.A. do sprawozdania za 2021 r., o którym mowa w art. 15 ust. 4 rozporządzenia 2019/943, stanowiącego załącznik nr 1 do wniosku (dalej także jako: „sprawozdanie”), w tym wszystkich istotnych danych, dotyczącego oceny czy dostępne transgraniczne zdolności przesyłowe osiągnęły w 2021 r. trajektorię liniową zgodnie z planem działania przyjętym na podstawie art. 15 Rozporządzenia 2019/943 przez Komitet ds. Europejskich Rady Ministrów w dniu 17 grudnia 2019 r. (dalej jako: Plan działania),

postanawiam

zatwierdzić wkład operatora systemu przesyłowego Polskich Sieci Elektroenergetycznych Spółka Akcyjna z siedzibą w Konstancinie-Jeziornie (dalej jako: OSP, PSE S.A. lub strona) do sprawozdania za 2021 r., o którym mowa w art. 15 ust. 4 rozporządzenia 2019/943, stanowiący załączniki nr 1, nr 2 nr 3 oraz nr 4 do niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 6 czerwca 2022 r., znak: DO-PB-WMA.0200.4.2021.1, PSE S.A. wystąpiła do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej jako: Prezes URE) z wnioskiem o zatwierdzenie wkładu PSE S.A. do sprawozdania za 2021 r., o którym mowa w art. 15 ust. 4 rozporządzenia 2019/943.

Pismem z dnia 22 czerwca 2022 r. oraz pismem z dnia 18 lipca 2022 r. Prezes URE wezwał do złożenia dodatkowych wyjaśnień oraz korekt wniosku, które zostały przesłane przez stronę odpowiednio pismem z dnia 4 lipca 2022 r., znak: DO-PB-WMA.0200.11.2022.1 oraz z dnia 19 lipca 2022 r., znak: DO-PB-WMA-0200.12.2022.1. Dodatkowo strona w ramach autokorekty uzupełniła wniosek pismem z dnia 27 lipca 2022 r. i 28 lipca 2022 r. (brak sygnatury).

W toku niniejszego postępowania Prezes URE ustalił i zważył, co następuje:

Z dniem 17 grudnia 2019 r. Komitet do Spraw Europejskich przyjął Plan działania opracowany na podstawie art. 15 rozporządzenia 2019/943¹. Przyjęcie tego planu stanowi realizację kompetencji państwa członkowskiego ze stwierdzonymi strukturalnymi ograniczeniami przesyłowymi do opracowania we współpracy z organem regulacyjnym (w przypadku Polski – we współpracy z Prezesem URE) planu działania. Występowanie ograniczeń strukturalnych zostało potwierdzone w decyzji Prezesa URE z dnia 7 sierpnia 2019 r., znak: DRR.WRE.744.25.2019.PSt. Zgodnie z art. 15 ust. 1 rozporządzenia 2019/943 plan działania zawiera konkretny harmonogram przyjmowania środków mających na celu zmniejszenie stwierdzonych strukturalnych ograniczeń przesyłowych w terminie czterech lat od przyjęcia decyzji zgodnie z art. 14 ust. 7 rozporządzenia 2019/943. Art. 15 ust. 2 rozporządzenia 2019/943 stanowi, że niezależnie od konkretnych postępów w realizacji planu działania, państwo członkowskie zapewnia, aby – bez uszczerbku dla odstępstw przyznanych na podstawie art. 16 ust. 9 rozporządzenia 2019/943 lub przypadków odejścia od skoordynowanych działań zgodnie z art. 16 ust. 3 – zdolności przesyłowe na potrzeby obrotu międzystrefowego wzrastały co roku aż do osiągnięcia minimalnej zdolności przewidzianej w art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943. Zgodnie z Planem działania ta minimalna zdolność musi zostać osiągnięta do dnia 31 grudnia 2025 r. Coroczny wzrost osiąga się za pomocą trajektorii liniowej, której punkt początkowy jak i kolejne stadia trajektorii zostały określone w Planie działania. Państwa członkowskie zapewniają, aby przy wdrażaniu swoich planów działania zdolność przesyłowa dostępna do obrotu międzystrefowego, która ma być zgodna z art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943, była co najmniej równa wartościom trajektorii liniowej, w tym poprzez stosowanie działań zaradczych w danym regionie wyznaczania zdolności przesyłowych.

Artykuł 15 ust. 4 rozporządzenia 2019/943 przewiduje, że operatorzy systemów przesyłowych oceniają w odniesieniu do poprzednich 12 miesięcy, czy udostępnione transgraniczne zdolności przesyłowe osiągnęły trajektorię liniową (dalej jako: trajektoria liniowa) i przedkładają swoją ocenę Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (dalej jako: ACER) utworzonej na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/942 z dnia 5 czerwca 2019 r. (Dz. Urz. UE z 14 czerwca 2019 r., L 158, s. 22) oraz organom regulacyjnym. Przed sporządzeniem sprawozdania każdy operator systemu

¹ <https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/plan-dzialania-przyjety-przez-kse/>

przesyłowego przekazuje do zatwierdzenia swojemu organowi regulacyjnemu swój wkład do sprawozdania, w tym wszystkie istotne dane.

W dniu 21 grudnia 2020 r. Prezes URE, na wniosek PSE S.A., przyznał w drodze decyzji, odstępstwo od obowiązku udostępniania międzystrefowych zdolności przesyłowych dnia następnego zgodnie z wymaganiami wynikającymi z art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943 w roku 2021.²

Trajektoria liniowa dotycząca oferowania minimalnych międzystrefowych zdolności przesyłowych obowiązuje od 1 stycznia 2020 r. Środki przejściowe, tj. Plan działania lub odstępstwa udzielone na podstawie art. 16 ust. 9 rozporządzenia 2019/943, dopuszczają osiąganie tych minimalnych zdolności w sposób stopniowy. PSE S.A. zawarła we wniosku sprawozdanie z wypełnienia trajektorii liniowej w 2021 r. wraz z oceną jej spełnienia. W sprawozdaniu strona wskazała punkt początkowy trajektorii liniowej, tj. wartość minimalną udostępnionych międzystrefowych zdolności przesyłowych w roku 2021, sposób wyznaczenia zdolności przesyłowych na połączeniach synchronicznych i stałoprądowych oraz weryfikację ich zgodności z trajektorią liniową oraz różnice w weryfikacji osiągnięcia marginesu zdolności przesyłowych danego elementu dostępnego na potrzeby wymiany międzystrefowej (dalej jako: MACZT) w podejściu PSE S.A. w porównaniu do podejścia ACER, wraz z uzasadnieniem ich przyjęcia. Do sprawozdania PSE S.A. załączyła szczegółowy opis sposobu wyznaczenia poszczególnych parametrów, weryfikacji spełnienia trajektorii liniowej oraz sposobu modyfikacji zdolności przesyłowych dla wypełnienia wymagań art. 16 ust. 8 rozporządzenia 2019/943, szczegółowe wyniki numeryczne za cały okres raportowania wypełnienia trajektorii liniowej za rok 2021 oraz dane przekazane do ACER na potrzeby monitorowania trajektorii liniowej w 2021 r. Do przedstawienia wyników strona zastosowała wytyczne ACER i regulatorów określone w dokumencie *Practical note on monitoring the margin of capacity available for cross-zonal trade pursuant to Article 16(8) of the Electricity Regulation* z 12 kwietnia 2022 r.³

Prezes URE podziela wyniki weryfikacji spełnienia trajektorii liniowej przez stronę w 2021 r. dla połączeń synchronicznych. W 2021 roku PSE S.A. miały przyznane derogacje ze względu na brak możliwości ograniczenia przepływów kołowych z sąsiednich systemów do poziomu, który zapewni możliwość korzystania z właściwych zdolności przesyłowych krajowym i europejskim uczestnikom oraz ze względu na niepewności związane z nieskoordynowanymi przepływami tranzytowymi. Strona skorzystała z odstępstwa w przypadku 166 godzin w pierwszej połowie 2021 r.

W związku z powyższym strona nie była zobligowana do wypełniania trajektorii liniowej na połączeniach synchronicznych KSE, tj. Polska-Niemcy, Polska-Czechy i Polska - Słowacja. W pierwszej połowie 2021 r. stopień wypełnienia trajektorii liniowej na połączeniach synchronicznych krajowego systemu elektroenergetycznego przy uwzględnieniu wymian z krajami trzecimi wyniósł, w kierunku importu i eksportu, 8638 godzin (99,45%), a bez uwzględnienia wymiany z krajami trzecimi 8496 (97,81%). Natomiast w drugiej połowie 2021 r. trajektoria liniowa była spełniona dla wszystkich 8834

² <https://www.ure.gov.pl/pl/energia-elektryczna/europejskiree/decyzje/9204,Decyzja-dotyczaca-przyznania-PSE-SA-odstepstwa-od-obowiazku-wdrozenia-minimalneg.html>

³ https://acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Publication/ACER%20and%20NRAs%20practical%20note%20MACZT.pdf

godzin (100%) przy uwzględnieniu wymiany z krajami trzecimi i odpowiednio 8497 godzin (96,19%) bez takiego uwzględnienia.

Strona zwróciła uwagę, że podczas operacyjnego funkcjonowania procesu wyznaczania zdolności przesyłowych oraz monitorowania wypełnienia trajektorii liniowej mogą zdarzyć się błędy wynikające z niewłaściwego zadziałania systemów informatycznych lub błędów modelowania, oznaczonych jako „błędy procesu”. Zdaniem PSE S.A. takie zdarzenia mają charakter incydentalny, jednak uniemożliwiają wykonanie weryfikacji trajektorii liniowej w czasie przewidzianym na publikację zdolności przesyłowych. W 2021 r. miał miejsce jeden taki przypadek w dniu 7 maja (24 godziny w kierunku importu i 24 godziny w kierunku eksportu), wynikający z braku możliwości osiągnięcia zbieżności numerycznej obliczeń wykonywanych na modelu rozptyłów mocy wykorzystywanym do weryfikacji trajektorii liniowej.

Dla połączenia Polska-Szwecja w 2021 r. w 18 godzinach (0,41%) połączenie transgraniczne było niedostępne technicznie (w obu kierunkach) z uwagi na planowe lub nieplanowe wyłączenie kabla stałoprądowego bądź stacji konwertorowej. Dla 5 godzin (0,12%) w kierunku importu oraz 33 godzin (0,76%) w kierunku eksportu brak było możliwości uzgodnienia z sąsiadującym operatorem środków zaradczych w postaci zakupów przeciwnych bądź redysponowania, a co za tym idzie brak było możliwości oferowania wyższych zdolności przesyłowych bez naruszenia granic bezpiecznej pracy systemu. Z kolei w pierwszej połowie 2021 r. dla 5 godzin (0,12%) w kierunku importu oraz 33 godzin (0,76%) w kierunku eksportu brak było możliwości uzgodnienia ze szwedzkim operatorem środków zaradczych w postaci zakupów przeciwnych bądź redysponowania, w konsekwencji brak było możliwości oferowania wyższych zdolności przesyłowych bez naruszenia granic bezpiecznej pracy systemu. W drugiej połowie 2021 r. w 207 godzinach (4,69%) połączenie transgraniczne było niedostępne technicznie (w obu kierunkach) z uwagi na planowe lub nieplanowe wyłączenie kabla stałoprądowego bądź stacji konwertorowej.

Prezes URE uznaje, że brak możliwości uzgodnienia środków zaradczych, w wyniku czego zdolności przesyłowe NTC, tj. oparte na skoordynowanych zdolnościach przesyłowych netto, połączenia Polska-Szwecja były poniżej minimum określonego przez trajektorię liniową, oraz techniczna niedostępność połączenia nie upoważnia do uznania takich zdarzeń jako spełnienie trajektorii liniowej. Należy jednak mieć na uwadze, że taka sytuacja nie jest jednoznaczna z naruszeniem mających zastosowanie przepisów dotyczących obowiązku udostępniania minimalnych wartości zdolności przesyłowych. Prezes URE bierze bowiem uwagę, że zdolności przesyłowe połączeń transgranicznych powinny być wyznaczone i udostępniane w granicach bezpieczeństwa pracy systemu. W sytuacji braku możliwości zastosowania środków zaradczych w postaci zakupów przeciwnych bądź redysponowania do zwiększenia poziomu udostępnianych zdolności przesyłowych, maksymalne zdolności przesyłowe udostępniane uczestnikom rynku są niższe niż zdolności które mogłyby być dostępne przy założeniu zastosowania środków zaradczych. Analogiczna sytuacja ma miejsce, gdy połączenie jest technicznie niedostępne, ponieważ wynikiem maksymalizacji poziomu zdolności przesyłowych spełniających

jednocześnie standardy bezpieczeństwa pracy sieci są wtedy zdolności równe 0 MW i taka właśnie wielkość może być udostępniona uczestnikom rynku.

Dalej PSE S.A. wskazała, że w pierwszej połowie 2021 r. połączenie Polska-Litwa było niedostępne technicznie (w obu kierunkach) łącznie przez 776 godzin (17,87%) z uwagi na planowe lub nieplanowe wyłączenie wstawki stałoprądowej lub elementów sieciowych połączonych z nią promieniowo. W drugim semestrze 2021 r. połączenie było niedostępne technicznie przez 357 godzin (8,08%). Prezes URE ocenia te zdarzenia w taki sam sposób, jak w przypadku technicznej niedostępności połączenia Polska-Szwecja.

Mając na względzie powyższe wkład PSE S.A. do sprawozdania za 2021 r. o którym mowa w art. 15 ust. 4 rozporządzenia 2019/943, został zatwierdzony.

Wobec powyższego należało orzec jak na wstępie.

POUCZENIE

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem tutejszego organu w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia (art. 30 ust. 2 i 3 PE oraz art. 479⁴⁶ pkt 1 i art. 479⁴⁷ § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, Dz.U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm., dalej jako: „KPC”).
2. Odwołanie od decyzji powinno czynić zadość wymaganiom przepisany dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji i wartości przedmiotu sporu, przytoczenie zarzutów, związane ich uzasadnienie, wskazanie dowodów, a także zawierać wnioski o uchylenie albo zmianę decyzji w całości lub części (art. 479⁴⁹ KPC).
3. Odwołanie od decyzji podlega opłacie stałej w kwocie 1000 złotych (art. 32 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Dz.U. z 2022 r. poz. 1125, dalej jako: „ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych”). Opłatę należy uiścić na rachunek bankowy Sądu Okręgowego w Warszawie XVII Wydziału Ochrony Konkurencji i Konsumentów.
4. Strona może ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych stosownie do art. 101 i następnych ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, oraz o przyznanie pomocy prawnej poprzez ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, stosownie do art. 117 KPC.
5. W trakcie trwania biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Prezesa URE (art. 127a § 1 KPA). Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez stronę, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 2 KPA).
6. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania (art. 130 § 4 KPA).

Rafał Gawin

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Załączniki:

- 1) „Sprawozdanie za rok 2021 z udostępniania zdolności przesyłowych zgodnie z art. 16 oraz Planem działania przygotowanym na podstawie art. 15 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943” wraz z załącznikami:
- 2) „Szczegółowy opis sposobu wyznaczenia poszczególnych parametrów, weryfikacji spełnienia trajektorii liniowej CEP70 oraz sposobu modyfikacji zdolności przesyłowych dla wypełnienia wymagań art. 16 ust. 8 Rozporządzenia 2019/943”
- 3) „Szczegółowe wyniki numeryczne za cały okres raportowania wypełnienia wymagań CEP70 za rok 2021” (arkusz excel)
- 4) „Dane przekazane do ACER na potrzeby monitorowania trajektorii liniowej CEP70 w 2021 r.” (arkusze excel)

Uiszczono opłatę skarbową w wysokości 10 zł.

Otrzymują:

- 1) Pan Konrad Purchała
Dyrektor Zarządzający
Departament Zarządzania Systemem
Polskie Sieci Elektroenergetyczne Spółka Akcyjna
Pełnomocnik
Polskich Sieci Elektroenergetycznych Spółki Akcyjnej
ul. Warszawska 165
05-520 Konstancin-Jeziorna
- 2) *ad acta*